

מי מכיר את עמיר שבקיר?

אתנות

תערוכת "מכירה" של עינת עמיר מוצגת בגלריה רוזנפלד

מהאווה של טרייסי אמין ועד לטור השבועי של איתמר הגדלמן בן כנען, גיימרופינג הוא מסורת לא כל כך מטובדת בדרך כלל. זו גם העלילה המרכזית של "מכירה", הסרט החדש שמציגה עינת עמיר בגלריה רוזנפלד. עמיר יושבת על שטיחים בדואיים במרכז ג'ו אלון בנגב ולצידה יושב בדואי עלום שם. היא לבושה בחליפה מחויטת ומדקלמת שמות של אמנים ישראלים שהיא מכירה, את חלקם באופן אישי. לפעמים וורקת אסוציאציות (אמנים בעלי אותו שם פרטי, למשל) ולפעמים מתארת את הסיטואציה שבה הכירה אותם. הסרט מלא בסניקים בלתי נשכחים וכמזשערווייתיים, כמו "דורון רבינא לא מחבב אותי ואני לא מחבבת את היים לוסקי", "סיגלית לנדאו ואני אוכלות חמוס באותו מקום" או "פעם טעמתי את השתן של מורג רובנקו". סוג של "פנאי פלוס" לאמנים בלבד, כשעמיר מדברת אל הבדואי, היא לא בדיוק מסבירה אמנות לארנבת מתה, אבל היא כן מדגימה לו ולנו איך עולם האמנות לא שונה כל כך ממבנה

עמיר במרכז ג'ו אלון. תצלום סטילס מווידאו

החמולה הבדואית ("בועה" או "ברנוזה" או "שדה", לפי הז'רגון). הסרט נגמר כשעמיר עולה על גמל וברקע מתנגן השיר "Always on my Mind" של אלביס. הדיבור שלה על קולוניאליזם תרבותי נעשה בצורה המדגימה יכולת המצאה והתמודדות עם הקלישאות של התחום. היא מדברת פוליטיקה (של אמנות, של ג'נדר, של כיבוש, של מרכז

שהיא עצמה היתה רוצה שהסצינה הזאת כבר תיגמר, שתפקיד הפרפורמריט שגורה על עצמה אינו נעים, שההופעה הפומבית של האינטימיות היא כמעט קשה מנשוא. וזו הנקודה המעניינת המחברת בין שני הסרטים. השני, הכבד, מעיר על קודמו הקליל, שכל השדה/המולה מתנשק באופן מלאכותי, משחק, דביק. זמני יותר מקרטון חלב בשמש. רוב הפערים תרבותיים ובנסינות הבלתי אפשריים למיווג, להבנה, לחיים משותפים בעלי מימד של אותנטיות. השאלה המעניינת שהתערוכה הזאת מעלה היא שאלת הערך - איזה ערך יכול להיות לסרט שהריבור שלו הוא כל כך פנימי ונקודתי, במיוחד לטווח הארוך? תשובה אחת היא שהערך שלו זמני יותר מקרטון חלב בשמש. רוב השמות שעמיר מזכירה בקושי רלבנטיים עכשיו. לכו תדעו מה הם יהיו בעוד כמה שנים. אך השימוש בכתוביות רומז לאופק נוסף - מעבר לשם זה או אחר. עמיר מציגה תבנית של התנהלות שדה המבוססת על היכרות, על קשרים, על חיבות ועל סלידות, שאלה אומדנו כלפי עצמו וכלפי החוץ. יכול להיות שמחוץ לתל אביב הסרט לא מחויק, אבל מחוץ לישראל כן. הדיון במרכז ופריפריה רלבנטי עבור מי שנמצא במרכז, שמסוגל להבין את הבריחה. דהיינו, לכל האמנים, המבקרים, הגלריסטים, האוצרים, הסטודנטים לאמנות וסתם מביני דבר. הוא רלבנטי גם למי שמתבונן על שתי הקטגוריות מבחוץ. מעניין מה חושב עליו מי שנמצא בפריפריה. משעשע במיוחד לראות צופים מעולם האמנות מהופנטים מול הסרט מתחילתו ועד סופו מתוך סקרנות לראות אילו שמות תזכיר עמיר, אולי אף מקווים שהיא תזכיר גם אותם ותחמיא להם, ואיך אלה שאינם חלק מהחמולה בורחים מהר, קצת מרומים.

// דנה שופי

ופריפריה, של ידעו בלי להיות פוליטית בצורה ברורה ומייגעת. על הרצפה לפני מסך ה-LCD שעליו מתנגן הסרט הונחו שלושה שטיחים בדואיים צבעונים בלבן. זו מין הלצה על כך שכשמעבירים שטיחים "אותנטיים" מהמרכז למורשת בדואית אל הגלריה, אי אפשר להשאיר אותם כמות שהם, כי הכל צריך להיות נקי ומאופק. אין ספק שעמיר בקיאה בשיח הפוסט-קולוניאליסטי, כמו גם במשטר ההלבנה של שדה האמנות שעליו כתבה שרה חניסני ובריון שלה במורשת אותנטיות, בדואיות ואחרות. בסרט נוסף נראית נשיקה הוליוודית מסחררת בין עמיר לעוד אנונימי לבוש כאפיה. יש לו השפעה הפוכה לגמרי משל קודמו. אם הסרט הראשון מעורר צחוק והנאה מהקלילות הבלתי צפוייה שלו, הרי בשני קשה שלא לחכות לרגע שהוא יסתים. יש אפילו תחושה קלה של בחילה, העיניים בורחות אל מחוץ למסך לחלון המשקיף החוצה. הבוטות של הנשיקה המאוד רטובה הזאת (צרפתיית היא לשון המעטה), לצד הלוק הדייקי הכבד של עמיר, נותנים תחושה

בדואי עלום שם. תצלום סטילס מווידאו